

Helyi tanterv

Német nyelv

A német nyelv tantárgy általános céljai és feladatai

Mint az új Kerettantervben (2020) is egyértelműen megfogalmazásra került, az idegen nyelvek tanítása eltér a többi tantárgyétól abból a szempontból, hogy nem a tartalmi ismeretek átadásán van a hangsúly, hanem azoknak a készségeknek a kialakításán és állandó fejlesztésén, melyek segítségével a tanuló saját gondolatait és elképzeléseit idegen nyelven is ki tudja fejezni.

Az élő idegen nyelv tanulási terület, ezen belül pedig a német nyelv tantárgy céljai és tartalma összhangban állnak a Nemzeti alaptanterv (Nat 2020) többi tanulási területének céljaival, tartalmával, és az Európa Tanács ajánlásaival (Közös európai referenciakeret (KER) 2001, 2020). A nyelvtanulás folyamata a Nat 2020 bevezetőjében megfogalmazott kulcskompetenciákra épül. Az idegen nyelv tanulásának és tanításának alapvető célja a tanuló nyelvi cselekvőképességének fejlesztése. A fejlesztési feladatok minden nyelvsajátítási szinten (A1, A2, B1, B2, C1, C2) a következő receptív és produktív készségek fejlesztését foglalják magukba: beszédértés, olvasásértés, beszédkészség, írás, nyelvi közvetítés. Az általános iskola végére a Nat 2020 a korábbiakhoz hasonlóan minden diák számára előírja legalább egy élő idegen nyelvből az A2-es, azaz az európai alapszint elérését.

A nyelvoktatáson belül különbséget kell tennünk a kisgyermekkorai/korai, illetve a későbbi nyelvoktatás között. A **4. évfolyamon** kezdődő idegennyelv-tanítás (**kezdő szakasz**) elsődleges célja, hogy a tanuló megszeresse a nyelvtanulást, megértse a nyelvtudás fontosságát és szerepét a tanórán és az iskolán kívül. Fontos, hogy felkeltsük a tanuló érdeklődését az idegen nyelvek, valamint a más nyelveket beszélő emberek, kultúrájuk megismerése és elfogadása iránt.

Gyermekkorban a nyelvtanulás a természetes nyelvsajátítás folyamataira épül. A szelíd nyelvi nevelés ezért élményalapú, tevékenységközpontú és a nyelvsajátítást helyezi a középpontba. A bevezető szakasz természetes velejárója lehet a csendes, vagy megfigyelő időszak. Az irányító, pozitív tanári attitűd, valamint a vidám, stresszmentes, motiváló tanulási környezet hozzájárul ennek az érzelmi szűrőnek a feloldásához, így a nyelvtudás aktiválásához. Az idegen nyelv tanulásának kezdeti szakaszában még inkább igaz, hogy a hangsúly a kommunikatív értéken kell, hogy legyen a nyelvi pontossággal szemben. Az idegen nyelvi órákon a gyermekek az ismeretlen nyelven hallottakat a világról kialakult ismereteik alapján értelmezik, ezért elengedhetetlen, hogy a tananyag általuk ismert tartalmakra épüljön. Ez egyrészt a konkrét helyzet kihasználásával, szemléltetéssel, másrészt már ismert tantárgyak anyagának integrálásával érhető el. Így válik az ismeretlen célnyelvi tanári beszéd érthetővé a diákok számára.

2. A német nyelv tantárgy óraszámai

Évfolyam:	5.o.	6.o.	7.o.	8.o.
Óraszám:	3	3	3	3

Témakör neve	Javasolt óraszám
Themen und Situationen im persönlichen Bereich und im Bereich der unmittelbaren Umgebung und Umwelt	32
Themen und Situationen im Bereich des öffentlichen Lebens	4
Themen und Situationen im Bereich des Klassenraums	15
Fächerübergreifende Themen und Situationen	6
Bezüge zur Zielsprache und zum Sprachenlernen	6
Interkulturelle und landeskundliche Themen	13
Aktuelle Themen	7
Unterhaltung und spielerisches Lernen	11
Wissenserwerb, Wissensvermittlung	8
Összes óraszám:	102

+3-3 óra év eleji és év végi ismétlés

Összesen: egy évfolyamom 108 óra

3. A helyi tanterv tartalma

Az új Kerettanterv a nyelvi fejlesztési területeket témakörök szerint csoportosítja. A témakörökhöz javasolt óraszámokat rendelt, melyek elsődleges célja a súlyozás elősegítése. Helyi tantervünkben mi azonban nem az egyes témakörökhöz tartozó, hanem az éves óraszámot tüntettük fel, mert egyrészt az aktuális tantárgypedagógiai szemlélettel harmonizálva a haladás ütemét (új anyag, gyakorlás mennyisége, óraszám) mindig a mindenkori csoport adottságainak, készségeinek megfelelően kell differenciálni. Másrészt ugyanaz a tankönyvi lecke több témakört is lefed egyszerre. Mivel a kerettanterv az elérendő célokat és nyelvi szinteket éves képzési szakaszokra bontva határozza meg, helyi tanterv-javaslatunkban mi is ezt a felosztást követjük. Javaslatunk tartalmazza:

- az adott évfolyamon feldolgozandó témaköröket és tartalmakat
- az éves óraszámot
- az ajánlott tevékenységformákat
- a követelményeket és
- az ellenőrzéssel, értékeléssel kapcsolatos javaslatokat.

6. évfolyam

Témakörök, tartalmak

Témalista

Themen und Situationen im persönlichen Bereich und im Bereich der unmittelbaren Umgebung und Umwelt

- Kannst du inline skaten?
- Was gibt es im Fernsehen?
- Im Zoo
- Unser Geburtstagskalender
- Ich möchte dich einladen
- Laterne, Laterne
- Prosit Neujahr!
- Zum Muttertag

Themen und Situationen im Bereich des öffentlichen Lebens

- Ich möchte dich einladen
- Das ist für dich

Themen und Situationen im Bereich des Klassenraums

- Was macht ihr in der Schule?

Fächerübergreifende Themen und Situationen

- Im Zoo
- Tierische Rekorde
- Fantasietiere

Interkulturelle und landeskundliche Themen

- Fantasietiere
- Wie gut kennst du die EU?
- Laterne, Laterne
- Prosit Neujahr!
- Zum Muttertag

Unterhaltung und spielerisches Lernen

- Kannst du inline skaten?
- Was gibt es im Fernsehen?
- Spielerische Aktivitäten in jeder Lektion

Wissenserwerb, Wissensvermittlung

- bei jedem behandelten Themenkreis

Nyelvi funkciók

- köszönési formák (üdvözlés és elköszönés) értelmezése és kifejezése

- köszönet kifejezése
- köszönetre történő reakció megfogalmazása
- megszólítás kifejezése
- bemutatkozás megfogalmazása
- Információkérés, információadás
- hogyanlét iránti érdeklődés
- hogyanlét iránti érdeklődésre történő reakció kifejezése
- bocsánatkérés értelmezése és annak kifejezése
- bocsánatkérésre történő reakció megfogalmazás □
- megszólítás és elköszönés kifejezése írott, személyes szövegben, pl. baráti levélben és e-mailben
- véleménykérés és arra reagálás
- tetszés, illetve nem tetszés kifejezése
- dolgok, személyek megnevezése, rövid/egyszerű jellemzése
- igenlő vagy nemleges válasz kifejezése
- tudás, illetve nem tudás kifejezése
- nem értés megfogalmazása
- visszakérdezés kifejezése nem értés esetén
- alapvető érzések kifejezése
- betűzés kérésének kifejezése
- utasítások értelmezése és azokra történő reakció kifejezése
- kívánság kifejezése

Nyelvi elemek, struktúrák

- cselekvés, történés, létezés kifejezése jelen időben: 'sein' létige
- cselekvés, történés, létezés kifejezése jelen időben: elváló igekötős igék
- felszólító mód
- birtoklás
- mennyiségi viszonyok: tőszámnevek és sorszámok, határozott és határozatlan mennyiség
- térbeli viszonyok: irányok és helymeghatározás, elöljárószók
- kérdőmondatok, kérdőszavak
- időbeli viszonyok: gyakoriság, időpontok
- szövegkohéziós eszközök: egyszerű kötőszavak

Tevékenységszabványok

egyéni munka
 pármunka
 kooperatív technikák
 csoportmunka
 forgószínpad
 frontális osztálymunka
 drámajáték
 projektek
 digitális eszközök és felületek alkalmazása
 internetes keresés

Ellenőrzés, értékelés

90% - 100% → 5
 80% - 89% → 4
 60% - 79% → 3
 40% - 59% → 2
 0% - 39% → 1

Követelmények

Szövegértést ellenőrző feladattípusok:

- igaz-hamis,
- feleletválasztós,
- hozzárendelés (kép-kép, kép-szöveg, szöveg-szöveg),
- kiegészítendő kérdések.

Beszédkésztség:

- kommunikációs készség,
- szókincs,
- nyelvhelyesség,
- kiejtés.

Íráskésztség:

- kommunikációs készség,
- szókincs,
- nyelvhelyesség,
- helyesírás.

A szóbeli értékelés és ellenőrzés formái:

- rövidebb tanulói megnyilvánulások, hozzászólások értékelése
- hosszabb szóbeli feleletek árnyalt értékelése

Az írásbeli értékelés és ellenőrzés formái:

- írásbeli házi feladat,
- önellenőrző feladatlap,
- feladatlap.

Félévkor és év végén osztályzatot kapnak a tanulók.

7.évfolyam

Témalista

Themen und Situationen im persönlichen Bereich und im Bereich der unmittelbaren Umgebung und Umwelt

- Wie ist das Wetter heute?
- Tinas Kleidung
- Im Kleidergeschäft
- Mir tut der Kopf weh
- Gesund leben
- Tina hat sich wehgetan
- Wohin fährst du in Urlaub?
- Erntedankfest
- Advent, Advent
- Walpurgisnacht

Themen und Situationen im Bereich des öffentlichen Lebens

- Im Kleidergeschäft
- Die Nachbarn von Familie Weigel

Bezüge zur Zielsprache und zum Sprachenlernen

- Wie gut kennst du die EU?
- Phonetik-Übungen in jeder Lektion

Interkulturelle und landeskundliche Themen

- Erntedankfest
- Advent, Advent
- Walpurgisnacht

Unterhaltung und spielerisches Lernen

- Wohin fährst du in Urlaub?
- Spielerische Aktivitäten in jeder Lektion

Wissenserwerb, Wissensvermittlung

- bei jedem behandelten Themenkreis

8. évfolyam

Témakörök, tartalmak

Témalista

Themen und Situationen im persönlichen Bereich und im Bereich der unmittelbaren Umgebung und Umwelt

- Ordnung muss sein!
- Unsere Clique
- Wie hast du Mutti kennengelernt?
- Nationalfeiertage (Deutschland, Österreich, die Schweiz)

Themen und Situationen im Bereich des öffentlichen Lebens

- Wo ist denn hier?
- Am besten mit dem Bus

Themen und Situationen im Bereich des Klassenraums

- Wir machen eine Klassenfahrt

Fächerübergreifende Themen und Situationen

- Wie war es damals?
- Es war einmal
- Nationalfeiertage (Deutschland, Österreich, die Schweiz)

Bezüge zur Zielsprache und zum Sprachenlernen

- Phonetik-Übungen in jeder Lektion

Interkulturelle und landeskundliche Themen

- Es war einmal
- Nationalfeiertage (Deutschland, Österreich, die Schweiz)

Unterhaltung

- Hast du Lust, ins Kino zu gehen?
- Es war einmal

Wissenserwerb, Wissensvermittlung

- bei jedem behandelten Themenkreis

Nyelvi funkciók

- információkérés, információadás
- véleménykérés és arra reagálás
- egyetértés kifejezése
- egyet nem értés kifejezése
- akarat kifejezése
- képesség kifejezése
- kérés és arra történő reakció kifejezése
- kínálás, illetve javaslat és arra történő reakció kifejezése
- meghívás és arra történő reakció kifejezése

Nyelvi elemek, struktúrák

- cselekvés, történés, létezés kifejezése jelen időben: *es gibt, sich-Verben*
- cselekvés, történés, létezés kifejezése múlt időben: Präteritum és Perfekt
- cselekvés, történés, létezés kifejezése jövő időben: Futur I.
- birtoklás: *haben*, birtokos névmás, *gehören*
- felszólító mód
- melléknévfokozás
- minőségi viszonyok: *Wie? Was für ein? Welcher?* melléknévragozás
- térbeli viszonyok: irányok és helymeghatározás, elöljárószók
- időbeli viszonyok: gyakoriság, időpontok
- modalitás
- esetviszonyok: *Nominativ, Akkusativ, Dativ, Genitiv*
- szövegkohéziós eszközök: egyszerű és páros kötőszavak
- szöveggrammatikai eszközök: névmások, névelők, névmási határozók mint előre és vissza utaló elemek a szövegben

Tevékenységformák

egyéni munka
 pármunka
 kooperatív technikák
 csoportmunka
 forgószínpad
 frontális osztálymunka
 drámajáték
 projektek
 digitális eszközök és felületek alkalmazása
 internetes keresés

Követelmények

91% - 100% → 5
 78% - 90% → 4
 57% - 77% → 3
 41% - 56% → 2
 0% - 40% → 1

Ellenőrzés, értékelés

Szövegértést ellenőrző feladattípusok:

- igaz-hamis,
- feleletválasztós,
- hozzárendelés (kép-kép, kép-szöveg, szöveg-szöveg),
- kiegészítendő kérdések.

Beszédkésztség:

- kommunikációs készség,
- szókincs,
- nyelvhelyesség,
- kiejtés.

Íráskészség:

- kommunikációs készség,
- szókincs,
- nyelvhelyesség,
- helyesírás.

A szóbeli értékelés és ellenőrzés formái:

- rövidebb tanulói megnyilvánulások, hozzászólások értékelése
- hosszabb szóbeli feleletek árnyalt értékelése

Az írásbeli értékelés és ellenőrzés formái:

- írásbeli házi feladat,
- önellenőrző feladatlap,
- feladatlap,
- projektmunkák ellenőrzése.

Félévkor és évvégén osztályzatot kapnak a tanulók

4. A továbbhaladás feltételei

5–6. évfolyam

Hallott szöveg értése

A tanuló

- követni tudja a kissé komplexebb formában elhangzó és kevesebb nonverbális elemmel támogatott célnyelvi óravezetést;
- megérti az osztálytermi tevékenységekhez kapcsolódó, kevesebb nonverbális elemmel támogatott és bővülő szókinccsel megfogalmazott, de továbbra is rövid, egyszerű tanári utasításokat;
- megérti az ismert témákhoz kapcsolódó, egy-egy rövid mondatból álló kérdéseket, a néhány rövid mondatból álló megnyilatkozásokat;
- felismeri a mindennapi témakörökben elhangzó rövid, egyszerű szövegekben az ismerős szavakat, fordulatokat, ezekből képes következtetni a szövegek témájára;
- a megértést segítő feladatokra támaszkodva képes kiszűrni a lényeget és néhány konkrét információt ismert témájú rövid, egyszerű szövegekből;
- egyre önállóbban alkalmaz néhány, a megértést segítő alapvető stratégiát.
- digitális eszközökön és csatornákon keresztül is megérti az ismert témához kapcsolódó hallott szövegeket

Beszédkésztség

Szóbeli interakció

A tanuló

- aktívan és örömmel vesz részt az interakciót igénylő tevékenységekben.
- beszédszándékát egyszerű nyelvi eszközökkel fejezi ki, szükség szerint nonverbális elemekkel támogatva.
- tud a számára ismert témákról egyszerű kérdéseket feltenni, illetve a hozzá intézett kérdésekre egyszerű nyelvi eszközökkel reagálni.
- minta alapján rövid párbeszédet folytat társaival a tanult témákról.
- részt vesz rövid, egyszerű szövegek közös előadásában.
- törekszik a célnyelvi normához közelítő kiejtés, intonáció és beszédtempó elsajátítására.

Összefüggő beszéd

A tanuló

- elmond rövid, egyszerű szövegeket.
- társaival közösen előad egyszerű szöveget, párbeszédet, tanári segítséggel.
- számára ismert témákról, a környezetében előforduló tárgyakról, élőlényekről, eseményekről beszél röviden, összefüggően, nonverbális elemekkel támogatva.
- bemutatja munkáját egyszerű nyelvi eszközökkel.
- törekszik a célnyelvi normához közelítő kiejtés, intonáció és beszédtempó elsajátítására.

Olvasott szöveg értése

A tanuló

- a megértést segítő elemekre támaszkodva felismeri és megérti az egyszerű szövegekben az ismert neveket, szavakat és mondatokat;
- megérti a különböző műfajú, egyszerű, autentikus szövegek lényegét;
- egyszerű, autentikus szövegekből képes kiszűrni néhány alapvető információt;
- el tudja végezni az olvasott szövegre vonatkozó egyszerű feladatokat;
- a készségeket, képességeket kreatívan használja az olvasott szövegek értelmezéséhez;
- érdeklődése kialakul a célnyelvi kultúra irodalmi, művészeti alkotásai iránt.
- digitális eszközökön és csatornákon keresztül is megérti az ismert témához kapcsolódó írott szövegeket.

Íráskészség

A tanuló

- képes ismert témáról rövid, egyszerű mondatokat írni;
- megadott mintát követve különböző műfajú és életkorának megfelelő témájú rövid szövegeket alkot;
- írásbeli válaszokat ad személyes adatokra vonatkozó egyszerű kérdésekre;
- elvégzi a közösen feldolgozott olvasott szöveghez kapcsolódó írásbeli feladatokat;
- részt vesz írásbeli nyelvi játékokban;
- képes a meglévő szókinccs, tudás kreatív alkalmazására az őt érdeklő témájú, egyszerű szövegek írásánál.
- digitális eszközökön és csatornákon keresztül is alkot szöveget írásban

7–8. évfolyam

Hallott szöveg értése

A tanuló

- megérti az osztálytermi tevékenységekhez kapcsolódó tanári utasításokat;
- megérti az ismert témákhoz kapcsolódó egyszerű kérdéseket és kijelentéseket;
- megérti az egyszerű, mindennapi társalgásban elhangzó álláspontok lényegét;
- felismeri a tanult témakörökben elhangzó szövegekben a tanult szavakat, szó- és beszédfordulatokat, és ezekből következtet a szövegek témájára, tartalmára;
- követi az ismert témakörökben elhangzó szövegekben a beszélők gondolatmenetét;

- képes a lényeg és néhány alapvető információ kiszűrésére és megértésére az ismert témakörökben elhangzó szövegekből, részben önállóan, részben a megértést segítő, változatos feladatokra támaszkodva;
- egyre önállóbban alkalmaz néhány szövegértési stratégiát.
- digitális eszközökön és csatornákon keresztül is megérti az ismert témához kapcsolódó hallott szövegeket

Beszédképesség

Szóbeli interakció

A tanuló

- kommunikálni tud egyszerű és közvetlen információcserét igénylő feladatokban ismert témákról, egyszerű nyelvi eszközökkel, begyakorolt beszédfordulatokkal;
- kérdést tud feltenni kiszámítható, mindennapi helyzetekben, választ ad a hozzá intézett kérdésekre, illetve rövid párbeszédet folytat;
- megteszi az első lépéseket a célnyelv spontán módon történő használata útján;
- egyre több kompenzációs stratégiát alkalmaz tudatosan a megértetés, illetve a beszédpartner megértése érdekében;
- törekszik a célnyelvi normához közelítő kiejtésre, intonációra és beszédtempóra;
- képes érzelmeket egyszerűen kifejezni, illetve mások érzelmeire reagálni;
- ismeri és alkalmazza a fontosabb udvariassági szabályokat, szokásokat;
- egyre tudatosabb használja a szövegszervezés eszközeit.
- digitális eszközökön és csatornákon keresztül is folytat célnyelvi interakciót az ismert nyelvi eszközök segítségével.

Összefüggő beszéd

A tanuló

- képes saját magáról és közvetlen környezetéről röviden, de egyre bővülő szókinccsel, egyszerű beszédfordulatok alkalmazásával, összefüggően beszélni;
- be tudja mutatni munkáját egyszerű nyelvi eszközökkel;
- el tud mesélni rövid, egyszerű történeteket;
- meg tud fogalmazni egyszerű állításokat, összehasonlításokat, magyarázatokat, indoklásokat;
- használ egyszerű nyelvtani szerkezeteket és mondatfajtaikat;
- összekapcsolja a szavakat, szócsoportokat, egyszerű cselekvéseket, történéseket lineáris kötőszavakkal, és kifejezi az ok-okozati összefüggéseket;
- alkalmazza a megértést segítő legfontosabb stratégiákat;
- alkalmazza a célnyelvi normához közelítő kiejtést, intonációt és beszédtempót.
- digitális eszközökön és csatornákon keresztül is alkot szöveget szóban.

Olvasott szöveg értése

A tanuló

- megérti az ismerős témákról szóló rövid szövegeket;
- megtalálja az alapvető információkat az egyszerű, hétköznapi szövegekben;
- megérti az életkorának megfelelő témájú autentikus szövegek lényegét, képes a szövegekből az alapvető információk kiszűrésére;
- kikövetkezteti a mondat megértett részei és a szövegösszefüggés alapján az ismeretlen szavak jelentését;
- megérti a mindennapi témákkal összefüggő, köznyelven írt magánlevelek, e-mailek tartalmát;
- elvégzi az olvasott szövegekre vonatkozó feladatokat;
- kreatívan használja a készségét az olvasott szövegek megértéséhez, értelmezéséhez;
- egyre tájékozottabb a célnyelvi kultúráról;
- érdeklődése fokozódik a célnyelvi kultúrába tartozó irodalmi, művészeti alkotások iránt.
- digitális eszközökön és csatornákon keresztül is megérti az ismert témához kapcsolódó írott szövegeket.

Íráskészség

A tanuló

- összefüggő mondatokat ír a közvetlen környezettel kapcsolatos témákról;
- az írást kommunikációs eszközként használja az egyszerű interakciókban;
- képes a gondolatok kifejezésére egyszerű kötőszavakkal összekapcsolt mondatokban;
- a nyelvismeret kreatívan alkalmazza egyszerű szövegek írására az őt érdeklő, ismert témákról;
- felismeri és követi az alapvető írásbeli műfajok sajátos szerkezeti és stílusjegyeit;
- egyszerű információt közlő/kérő feljegyzéseket/üzeneteket ír;
- formanyomtatványt, kérdőívet tölt ki;
- kísérletezik kreatív, önkifejező műfajokkal;
- használja a nyelvi szintjének megfelelő, felhasználóbarát online és hagyományos szótárakat.
- digitális eszközökön és csatornákon keresztül is alkot szöveget írásban.

5. A tankönyvek, taneszközök kiválasztásának elvei

A tankönyvek, taneszközök kiválasztásánál a következő szempontokat vettük figyelembe:

- a nyelvtanulás célja,
- a tanulók életkora, nyelvi fejlettségi szintje,
- a tanítás feltételei, körülményei, környezete,
- a tankönyv tartalmi jellemzői,
- nyelvi-tartalmi szempontok,
- a tankönyv, mint taneszköz.

Alaptankönyv

5.osztály Wir 1 (tankönyv + munkafüzet)

6.osztály Wir 2 (tankönyv + munkafüzet)

7.osztály Wir 3 (tankönyv + munkafüzet)

8.osztály Wir 4 (tankönyv + munkafüzet)

Kiegészítő anyag

5. osztály

Das neue Deutschmobil 1 (tankönyv + munkafüzet)

Jegyre megy 5. Német gyakorlókönyv 5. osztályos tanulónak

6.osztály

Das neue Deutschmobil 1-2 (tankönyv + munkafüzet)
Országos kompetenciamérés tesztgyűjtemény német nyelv – 6. osztályosoknak
Jegyre megy 6. Német gyakorlókönyv 6. osztályos tanulóknek

7.osztály

Das neue Deutschmobil 2 (tankönyv + munkafüzet)

8.osztály

Das neue Deutschmobil 3 (tankönyv + munkafüzet)
Országos kompetenciamérés tesztgyűjtemény német nyelv – 8. osztályosoknak

A Wir 1–4. tankönyvön és munkafüzetén kívül
szüksége van a tanulóknak németórán:

- tanulói füzetre,
- szótárfüzetre,
- szabályfüzetre